

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 270/23
4.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Стефан Жујковић, адвокат из Београда, Краљице Јелене 5, ради развода брака, вршења родитељског права и заштите од насиља у породици, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П2 186/21 од 8.2.2023. године, у седници већа одржаној дана 4.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П2 186/21 од 8.2.2023. године, у ставовима трећем, делу става четвртог изреке којим је обавезан тужени да доприноси издржавању малолетног ВВ почев од 10.2.2021. године, као дана подношења тужбе па убудуће, ставовима шестом, седмом, осмом, деветом и десетом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке разведен је брак закључен дана ...2010. године у Савском венцу, заведен у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје Савски венац, под текућим бројем ... за 2010. годину, између ББ, рођеног ... године у ..., од оца ... и мајке ..., и АА, претходно ..., рођене ... године у ..., од оца ... и мајке ..., на основу члана 41. Породичног закона Републике Србије. Ставом другим изреке, малолетно дете парничних странака ВВ, рођен .... године у ..., поверен је мајци АА на бригу, чување и васпитање, која ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. ВВ са оцем ББ, тако што ће се контакти у наредна три месеца одвијати у контролисаним условима у просторијама Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Вождовац, два

пута месечно, уторком по сат времена, у периоду од 8,00 – 9,00 часова. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ месечно плаћа износ од 10.000,00 динара, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, почев од 10.2.2021. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, с тим да је све заостале а неисплаћене износе дужан да плати одједном у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде, уплатом на текући рачун законске заступнице. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу преко досуђеног износа од 10.000,00 динара до тражених 15.000,00 динара за издржавање мал. ВВ, као неоснован. Ставом шестим изреке, делимично је лишен родитељског права тужени ББ из ..., рођен ... године у ..., у односу на мал. ВВ и то у делу права да одлучује о питањима која битно утичу на живот детета. Ставом седмим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом да се приближава тужиљи и малолетном ВВ, на удаљености мањој од 300 метара и наложено му је да се уздржава од приближавања именованима на овој удаљености, под претњом извршења. Ставом осмим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом да приступа у простор око места становања и места рада тужиље, као и основној школи у коју иде малолетни ВВ на удаљености не мањој од 300 метара и наложено му је да се уздржава од приступа у ове просторе, под претњом принудног извршења. Ставом деветим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом да на било који начин даље узнемирава тужиљу и малолетног ВВ и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиље и малолетног детета, под претњом принудног извршења. Ставом десетим изреке, одређено је да мере заштите од насиља у породици остају на снази годину дана од дана доношења и да евентуално изјављена жалба не одлаже извршење изречених мера. Ставом једанаестим изреке, одбијен је предлог тужиље за одређивање привремене мере у делу којим је тражила да суд према туженом одреди меру заштите од насиља у породици и то забране туженом да се приближава тужиљи и малолетном ВВ на удаљености мањој од 300 метара, као неоснован. Ставом дванаестим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставовима, трећем, делу става четвртог изреке, којим је обавезан тужени да доприноси издржавању малолетног детета почев од 10.2.2021. године, као дана подношења тужбе, како произлази из жалбених навода, као и у ставу, шестом, седмом, осмом, деветом и десетом изреке из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбене предлоге изнео. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужиља је одговорила на жалбу туженог.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу одредбе члана 202. Породичног закона- ПЗ, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана пресуда морала укинути. Исто тако, првостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује жалбом туженог, јер је о свим битним чињеницама првостепени суд дао јасне и непротивречне разлоге, а о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ... 2010. године. У току брака рођено је заједничко дете парничних странака ВВ, дана ... године. Заједница живота странака прекинута је септембра 2019. године, од када малолетно дете станује са мајком. Према налазима и мишљењима органа старатељства од 16.3.2021. године, 22.10.2021. године, 7.4.2022. године и 28.11.2022. године, малолетно дете парничних странака збринуто је у домаћинству мајке на одговарајући начин, мајка је мотивисана да се на адекватан начин ангажује у задовољавању његових развојних потреба, те је у интересу малолетног детета да се повери мајци на самостално вршење родитељског права. Имајући у виду да се отац малолетног детета самоиницијативно обратио органу старатељства ради остваривања контаката са малолетним дететом, орган старатељства је мишљења да је у интересу детета да се контакти са оцем одвијају у контролисаним условима два пута месечно, уторком, по сат времена у наредна три месеца, почев од 27.12.2022. године у периоду од 8,00 – 9,00 сати, а након опсервирања релација, стручна служба ће процењивати могућност одвијања контаката малолетног ВВ и оца изван просторија Центра. Из налаза и мишљења органа старатељства произлази да је тужени у алкохолисаном стању у односу на тужиљу испољавао насилничко понашање, вређао је и физички нападао и то у присуству малолетног детета, због чега су туженом више пута изрицане хитне мере забране приласка и узнемиравања, које је исти кршио. Имајући у виду да тужилца и малолетно дете манифестују страх од евентуално поновљеног насиља од стране туженог, целисходно је одређивање мера заштите од насиља у породици. Осим тога, тужилца се обраћала и Аутономном женском центру, где је приликом разговора са њом обављеним 25.8.2021. године, утврђен висок степен ризика од понављања насиља, односно наступања тежег повређивања или убиства тужилце, на шта указују чињенице да тужени има проблем са алкохолизмом, да је посесивно љубоморан, да је свакодневно прогања и да јој је претио убиством. Пресудом Другог основног суда у Београду К 331/21 од 25.11.2021. године, окривљени ББ оглашен је кривим што је дана 1.12.2019. године, применом насиља, претњом да ће напасти на живот и тело, дрским и безобзирним понашањем, угрозио спокојство и телесни интегритет АА, на тај начин што је од ње тражио на увид њен мобилни телефон, а када је одбила да му иста преда и склонила се у другу собу, узео је кухињски нож, ушао у собу и рекао јој да ће је одробијати, убити, да ће јој извадити јетру, те је скрцкати чекићем, након чега је песницом ударио у пределу стомака, а потом, када је оштећена легла у кревет, говорио јој да не зове полицију, јер они неће стићи довољно брзо и да ће је у међувремену повредити, након чега је пришао оштећеној, док је лежала са сином, који има 11 година, те је ударио песницом у пределу главе, након чега је изашао из собе, а оштећена испод

покривача узела телефон и позвала полицију, којом приликом је оштећеној нанео лаке телесне повреде, чиме је извршио кривично дело насиље у породици, па му је изречена условна осуда. Такође му је изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеном АА у трајању од три године, тако што му је забрањено приближавање оштећеној на удаљености од два метра, приступ у простор око места становања и места рада оштећене и свако друго узнемиравање оштећене, односно даљу комуникацију са њом, сматрајући да би даље вршење таквих радњи окривљеног било опасно по оштећену. Оценом исказа тужиле, саслушане у својству праничне странке, утврђено је да тужилца са малолетним дететом станује у стану површине 33 м², који је у њеном власништву. Месечни трошкови становања износе око 10.000,00 динара на име утрошене електричне енергије, 1.800,00 динара на име инфостана и 3.700,00 динара на име кабловске телевизије. Осим наведеног стана, тужилца не поседује другу непокретност, као ни аутомобил. Повремено јој финансијски помажу родитељи. Остварује зараду у износу од 42.000,00 динара. За подмирење потреба малолетног детета на месечном нивоу потребно је око 5.000,00 динара за гардеробу, 3.000,00 динара за школски прибор, а потребно је подмирити и потребе у погледу исхране. Тужени је пријављен на евиденцију лица која траже запослење од јануара 2020. године и није корисник права на новчану накнаду, а од прекида заједнице живота, не доприноси издржавању мал. детета.

Све важне чињенице за одлучивање о тужбеном захтеву, првостепени суд је утврдио потпуно и поуздано на основу изведених доказа, које је оценио правилном применом одредбе члана 8. ЗПП. Жалбом туженог, у којој нису изнете нове чињенице, нити су предложени нови докази, под условима прописаним одредбом члана 372. став 1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

Полазећи од поуздано, потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно одлучио, руководећи се најбољим интересом малолетног детета у складу са својом дужношћу прописаном одредбама чланова 6. и 266. став 1. ПЗ, када је ставом трећим изреке уредио начин одржавања личних односа мал. детета са оцем прихватајући предлог органа старатељства. Супротно жалбеним наводима, одређени модел виђања мал. детета и оца је у најбољем интересу детета и омогућава развијање њихове међусобне емотивне блискости и стварање услова за даљи развој детета. Одредба члана 61. Породичног закона штити право и интерес малолетне деце да одржавају односе са родитељем са којим не живе, те да виђање не зависи од воље другог родитеља. Зато је потребно да ти односи буду регулисани одлуком суда на потпун, јасан и унапред уређен начин, како у погледу термина тако и временског трајања, како би били извесни и сигурни за оба родитеља, као и за мал. дете и омогућили родитељу унапред планирање времена и виђање са дететом. Следом наведеног, првостепени суд је у сагледавању најбољег интереса мал. детета, правилно и свеобухватно ценио животне и породичне прилике странака, као и узраст и потребе детета и уредио начин одржавања личних односа на начин који одговара тренутним животним околностима у којима мал. дете нема контакт са туженим, дужи временски период. С тога ће одређени модел виђања омогућити реуспостављање прекинутих личних односа између мал. детета и туженог.

Одлучујући о издржавању мал. детета, првостепени суд је обавезао туженог да доприноси издржавању почев од дана подношења тужбе 10.2.2021. године, па убудуће, с тим да је доспеле а неисплаћене обавезе издржавања дужан платити одједном. На другачију одлуку о жалби нису од утицаја жалбени наводи туженог да је незапослен, да нема довољно средстава за сопствено издржавање, те да би било правичније да се обавезе да доприноси издржавању почев од дана пресуђења, а не од подношења тужбе. Ово нарочито имајући у виду да тужени од прекида заједнице није доприносио издржавању мал. детета, као и да је релативно млада особа (44 године) и радно способна, јер током поступка није доведена у сумњу његова радна способност, а како је дужност родитеља да и на терет обима задовољења сопствених потреба обезбеди издржавање свом малолетном детету, то је тужени дужан да активира све своје капацитете и да уложи посебне напоре за прибављање потребних материјалних средстава, како би допринео издржавању мал. детета, нарочито имајући у виду да само од његовог ангажовања и напора зависи висина прихода које је у могућности да остварује. Поред наведеног, одредбе ПЗ којима је регулисано утврђивање права, критеријуми за постојање права и висине обавезе издржавања, упућују на закључак да се издржавање може тражити само за убудуће, а најраније од подношења тужбе, па законска обавеза издржавања мал. детета, које обавезе се, према одредбама чланова 82. став 2. и 167. став 2. ПЗ, тужени не може ослободити, тече од дана истицања захтева, односно од 10.2.2021. године, како правилно закључује првостепени суд.

Супротно наводима жалбе, првостепени суд је правилно оценио, позивајући се на одредбе члана 82. ПЗ, да су се стекли законом прописани услови за делимично лишење родитељског права туженог у односу на мал. дете, па је донео одлуку као у ставу шестом изреке. Ово из разлога што сви изведени докази несумњиво упућују на закључак да је тужени у дужем временском периоду вршио физичко и психичко насиље према тужиљи и то у присуству мал. детета, што је на тужиљу и дете оставило последице у виду страха од евентуално поновљеног насиља. Поред наведеног, тужиља нема комуникацију са туженим, нити има сазнања где станује, па услед недостатка родитељске сарадње, актуелно не постоји могућност заједничког и споразумног одлучивања о питањима која битно утичу на живот детета. Следом наведеног, правилно првостепени суд закључује да се понашање туженог на напред описани начин може подвести под несавесно вршење права и дужности из садржине родитељског права, па је делимичним лишавањем родитељског права туженог у делу одлучивања о питањима која битно утичу на живот детета, заштићен најбољи интерес детета.

Одлучујући о захтеву за изрицање мера заштите од насиља у породици, првостепени суд је околности које су наведене и које су од утицаја на одлучивање о изрицању мера заштите од насиља у породици, правилно и потпуно испитао и утврдио. Наиме, правилно је утврдио на који начин је насиље испољено, конкретне предузете радње, као и какве су непосредне последице изазване у односу на тужиљу и мал. дете и правилно оценио да понашање туженог има све елементе насилног понашања и да одудара од стандарда нормалног понашања и комуницирања између чланова породице, а разлоге које је за такав закључак дао, у свему прихвата и овај суд. Супротно жалбеним наводима, психолошком и физичком насиљу које је тужени испољавао према тужиљи, присуствовало је и мал. дете, што је и на дете оставило последице у виду

страха, због чега је одређеним мерама тужиљи, као и мал. детету пружена потребна заштита. По становишту другостепеног суда, одређене мере заштите неопходне су да тужиљи, али и мал. детету, обезбеде мир, спокој и безбедност у свакодневном функционисању, живот без страха од реакција туженог и излазак из насилног односа, а туженог да спрече у понављању недозвољеног понашања. Врсте мера одређене ставовима седмим, осмим и деветим изреке, као и њихово трајање, одређене су у складу са степеном насиља које је тужени испољио, а крајњи циљ ових мера је заштита породице и обезбеђење мира, спокојства и безбедности за одређени временски период, као и живот без страха од даљег насиља.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе, али како се њима не доводе у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, то их сагласно овлашћењу из одредбе члана 396. став 1. ЗПП, не образлаже посебно, јер не могу довести до другачије, по туженог повољније одлуке у овој парници.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 390. ЗПП и члана 202. ПЗ, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у ставовима трећем, делу става четвртог изреке, шестом, седмом, осмом, деветом и десетом ставу изреке.

Како тужени није успео у жалбеном поступку, не припадају му трошкови за састав жалбе, сагласно одредби чл. 153. и 165. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић